

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

ΕΝΙΩΝ ΠΛΗΜΜΕΛΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

ὑπὸ ΜΕΝΕΛΑΟΥ Μ. ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΥ

(Υφηγητοῦ τῆς Γεν. Παθολογίας καὶ Θεραπευτικῆς ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ).

Ἀρακοιωθὲν ἐν τῷ Βφ Παρελληλίῳ Ἰατρικῷ Συνεδρίῳ.

Κύριοι,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν ὑμετέραν κρίσιν, ὀλίγα τινα περὶ τινων πλημμελῶν ὄρων ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ παραληφθέντων, οἵτινες πλημμελέστατα μετεγλωττίσθησαν ὑφ' ἡμῶν. Εἶναι δὲ τοσοῦτον πολλοὶ καὶ τοσοῦτον κακοτέχνως ἐσχηματισμένοι οἱ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς μάλιστα γλώσσης παραχθέντες, ὥστε καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀπατώμεθα πολλάκις ἀπὸ τῆς πλημμελοῦς κατασκευῆς αὐτῶν καὶ ἀγνοοῦμεν τὴν σημάσιν αὐτῶν.

Αἱ πρόοδοι τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ἰδίᾳ τῆς βακτηριολογίας τοσοῦτον ραγδαίως ἐπῆλθον ἐν-βραχεὶ χρονικῷ διαστήματι ὥστε οἱ παρατηρηταὶ Γάλλοι καὶ Γερμανοὶ, ἰδίᾳ οἱ πρῶτοι σπεύδοντες νὰ ὀνομάσωσι δι' ἰδίου ὀνόματος τὰς νέας αὐτῶν ἀνακαλύψεις ἐλάχιστα προσεῖχον εἰς τὸν ὀρθὸν σχηματισμὸν τοῦ νέου ὄρου, προσεκόλλων δύο ἢ καὶ πλείονας λέξεις, ἄνευ εἰρμοῦ, ἄνευ συστήματος, ἄνευ μεθόδου. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον ἐπεκράτησε ἡ ἀκολασία καὶ αὐθαίρεσία αὕτη περὶ τὴν ἱατρικὴν ὀνοματολογίαν, ὅσῳ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους πνέει ἄνεμος κατὰ τῶν γραμματικῶν καὶ οἱ περὶ τὰς πρακτικὰς μάλιστα ἐπιστήμης τρεπόμενοι πολυειδῶς μυκτηρίζουσι τοὺς γραμματικούς καὶ τοὺς κανόνας αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τὴν περιφρόνησιν ταύτην οἱ γραμματικοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ σιγῇσωσι καὶ μακρόθεν ἤδη μὲ περίλυπον βλέμμα νὰ βλέπωσι τὴν καταστροφὴν τῆς γλώσσης, τὴν δημιουργίαν κακοτέχνου μωσαϊκοῦ ὅπερ καλοῦμεν δημιουργίαν νέων ὄρων, κυριαρχεῖ πλήρης ἀκαταστασία καὶ ἀνωμαλία ἐν τῇ ἱατρικῇ ὀρολογίᾳ.

Φρονῶν ὅτι εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην δεόν νὰ τεθῇ φραγμὸς τις λαμβάνω τὴν τόλμην ἵνα ποιήσομαι ἀνακοίνωσιν, περίληψιν ἰδίας μελέτης δημοσιευθεσμένης προσεχῶς, ἐπὶ τινων ἱατρικῶν ὄρων ἐλαχίστους ἐκ τῶν πολλῶν ἐκλέξας. Καὶ ἵνα εἰσέλθω εἰς τὸ θέμα μου ἄρχομαι εὐθὺς τοῦ ἐλέγχου.

Ἀμνατροφία. Ὁ ὄρος οὗτος εἶνε κακῶς ἐσχηματισμένος, διότι τὸ στερητικὸν α εἶναι περιττόν. Ἀκριβῶς δὲ μάλιστα ἐξεταζομένου τοῦ παύματος διὰ

τῆς λέξεως ταύτης δηλοῦμεν ὅπως τὸ ἐναντίον ἐκείνου, ὃ ἠθελήσαμεν διὰ ταύτης νὰ δηλώσωμεν. Ἀμυκτροφία δηλ. δηλοῖ τὴν ἔλλειψιν ἀτροφίας τῶν μυῶν. Ἡ λέξις ἀτροφία δηλοῖ τὴν πλημμελεῖ κατὰ τῆς θρέψεως ὀργάνου τινος, συντεθειμένη δὲ μετὰ τῆς λέξεως *μῦς* ἐξηγεῖ σαφέστατα τὴν ἀτροφίαν τῶν μυῶν. Ὡστε φρονοῦμεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ λέγομεν *ἀμυατροφία* ἀλλὰ *μυατροφία*, ὡς πάνυ ὀρθῶς ὁ κ. Κατσαρῆς ἐν τῷ συγγράμματί του ἀναφέρει.

Ἀνορθαλμία. Τῆς λέξεως ταύτης ποιοῦνται χρῆσιν οἱ Γάλλοι πρὸς δήλωσιν τῆς συγγενοῦς ἐλλείψεως τοῦ ἐνὸς ὀφθαλμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν χρῆσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὁ φύσει ἔχων ἓνα ὀφθαλμὸν ἐκκαλεῖτο *μονόφθαλμος*, ὅπως ἐμυθολογοῦντο οἱ Κύκλωπες, ὁ δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἀποβαλὼν τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἐκαλεῖτο *ετερόφθαλμος*, δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς σήμερον νὰ ὀνομάζωμεν *μονοφθαλμίαν* μὲν τὴν φύσει ἔλλειψιν τοῦ ἐνὸς ὀφθαλμοῦ, *ετεροφθαλμίαν* δὲ τὴν κατὰ συμβεβηκὸς ἔλλειψιν τοῦ ἐγέρου τῶν ὀφθαλμῶν, τὸ δ' ἄτομον τὸ διαφόρους ἔχον ὀφθαλμοὺς νὰ καλῶμεν *ἀλλόφθαλμον* καὶ τὸ πάθος τούτου *ἀλλοφθαλμίαν*.

Ἀβραχία. Ἐτυχέ που νὰ ἀναγνώσω τὴν λέξιν τιάτην, καὶ ὁμολογῶ ὅτι εἰς μεγίστην δυσφορίαν εὐρέθην, μόλις ἐπειράθην νὰ ἐξηγήσω τὰ κατ' αὐτήν. Διότι ἡ λέξις *ἀβραχία* σημαίνει κατὰ τοὺς γραμματικούς κινόνως τὴν *ἐλλειψιν βράχων*! Καὶ ὅμως ἔλλειψιν βραχιόνων ἐπὶ κόπει νὰ σημάνη διὰ τοῦ τερατώδους τούτου ὅρου, ὁ συγγραφεὺς, μεταφράσας ἐπὶ λέξει τὴν λέξιν *ἀβραχία*, ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ λίαν πλημμελοῦς *abrachie*, ὅπερ σημαίνει τὴν ἔλλειψιν τῶν βραχιόνων. Πάντως ἄρα ὁ ὅρος οὗτος εἶναι ἐκβλητέος ἐκ τῆς ἱατρικῆς ὀνοματολογίας.

Πρὸς εὐρεσιν δὲ τοῦ ὀρθοῦ θὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ρίζα τῆς λέξεως *βραχίων* εἶνε *βραχίον* ἐκ τῆς γενικῆς *βραχίον-ος* καὶ τὸ θέμα τοῦτο θὰ λάβωμεν ἐν τῇ συνθέσει, ἥς τὸ πρῶτον συνθετικὸν αὐτὴ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα παρέχει ἡμῖν. Ὅταν δηλ. ἐνθυμηθῶμεν ὅτι οἱ Ἕλληνες τὸν ἐστερημένον βλεφάρων ἐκάλουν *λιποβλέφαρον*, τὸν ἐστερημένον τριχῶν *λιπότριχα*, τὸν ἐστερημένον γλώσσης *λιπόγλωσσον*, τὸν ἐστερημένον σαρκῶν *λιπόσαριον* κλπ. θὰ σχηματίσωμεν τὸ ὀρθὸν *λιποβραχίονος* καὶ τὴν πάθησιν *λιποβραχιονία* καὶ κατὰ τοῦτο δυνάμεθα ἐπίσης ὀρθῶς νὰ λέγωμεν *λιποβλεφαρίαν* τὴν ἔλλειψιν βλεφάρων, *λιποτριχίαν* τὴν ἔλλειψιν τριχῶν, *λιποδακτύλλαν* τὴν ἔλλειψιν δακτύλων κλπ. καὶ γενικῶς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον πᾶσαν ἔλλειψιν ὀργάνου τινος οὕτω θὰ σχηματίσωμεν θέτοντες ὡς πρῶτον συνθετικὸν τὸ *λίπο* ρίζαν τοῦ ρήματος *λείπω* δεύτερον συνθετικὸν τὴν ρίζαν τοῦ ὀνόματος τοῦ δηλοῦντος τὸ ἐλλεῖπον ὄργανον μετὰ τῆς καταλήξεως *ια*. Ἀφοῦ δὲ ρίζα τοῦ ὀνόματος *βραχίων* εἶναι *βραχίον*, δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ λέγωμεν *βραχιοτομίαν* ἀλλὰ *βραχιονοτομίαν*.

Ἀκρομεγαλία Σπλννομεγαλία Χειρομεγαλία. Τοὺς ὅρους τού-

τους πολλοὶ τῶν συναδέλφων μετέφεραν ἐκ τῶν γαλλικῶν τῶν πλημμελεστάτων, *acromegalie splinomegalie* κλπ. ἐπὶ λέξει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Οἱ ὅροι οὗτοι κατὰ τοῦ κινύοντος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης βεβαίως δὲν ἐπλάσθησαν. Ὅσάκις δηλ. οἱ Ἕλληνες ἤθελον νὰ σχηματίσωσι σύνθετον λέξιν ἐκ τύπου οὐσιαστικοῦ καὶ τινος τῶν ἐξῆς ἐπιθέτων *μακρὸς μέγας μικρὸς πολὺς στενὸς* κτλ. ὡς πρῶτον συνθετικὸν ἔθετον τὸ ἐπίθετον. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ὀρθῶς ἐσχηματισμένους ὅρους ἔχει ἡ ἱατρικὴ ὁρολογία ὄχι ὀλίγους ὡς ἐκ τοῦ *μακρὸς μακροκεφαλία*, *μακροδακτυλία*, *μακροχειρία*, κτλ. ἐκ τοῦ *μέγας*, *μεγαλοκεφαλία*, *μεγαλομανία*, *μεγαλοφθάλμια* κλπ. ἐκ τοῦ *μικρὸς* *μικροκεφαλία*, *μικρογλωσσία*, ἐκ τοῦ *πολὺς* *πολυδακτυλία*, *πολυτράχια* καὶ ἐκ τοῦ *στενὸς* *στενοθώραξ* κλπ. Συμφώνως πρὸς ταῦτα δυνάμεθα νὰ ἐκδύλωμεν τὰ πλημμελῶς ἐσχηματισμένα *ἀκρομεγαλία* καὶ νὰ λέγωμεν *μεγαλακρία*, *μεγαλοχειρία*, *μεγαλοσπληνία*.

Αἰμόστασις. *βλεφαρόπτωσις*, *σπονδυλόπτωσις*, *γαστροόπτωσις*, *νεφροόπτωσις** πλείστοι δ' ἄλλοι ὅροι κατὰ τὴν γραμματικὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης μόνον τὰ λήγοντα εἰς *σις* μένουσιν ἀμετάβλητα, ὅταν εἶναι μετὰ προθέσεως συνθετιμῆναι. Π.χ. *στάσις*, *ἀνάστασις*, *κίνησις*, *παρὰκίνησις*, *ὑποκίνησις*, *λύσις*, *διάλυσις* κλπ., μετὰ παντὸς ὅμως ἄλλου μέρους λόγου τὰ οὐσιαστικὰ ταῦτα συντιθέμενα μεταβάλλονται εἰς σύνθετα οὐσιαστικὰ λήγοντα οὐχὶ εἰς *σις* ἀλλ' εἰς *σία* ὡς *στάσις*-*ἀστασία*, *θέσις*-*ἀθισία*, *τοποθεσία*, *πέψις*-*εὐπέψις*-*δυσπεψία*, *ἐξις*-*εὐξις* *καχεξία*. Συνωδᾷ τούτοις δεῖον νὰ καλῶμεν *αἰμοσταςίαν* ἀντὶ τοῦ πλημμελοῦς *αἰμόστασις*, *βλεφαροπτιωσία* ἀντὶ τοῦ *βλεφαρόπτωσις*, *σπληνοπτιωσία* ἀντὶ τοῦ *σπληνόπτωσις*, *γαστροπτιωσία* ἀντὶ τοῦ *γαστροόπτωσις*, *νεφροπτιωσία* ἀντὶ τοῦ *νεφροόπτωσις*. Ὅτι δὲ δὲν εἶναι δύσκολον ν' ἀποσκορκίσωμεν ἐκ τῆς παρ' ἡμῖν ἱατρικῆς ὁρολογίας τὰ πλημμελῶς ἔχοντα δεικνύει ἡ ἐπὶ τινῶν χρήσις τοῦ ὀρθοῦ. Ὄρθως λοιπὸν ὁ καθηγητὴς κ. Νικολαΐδης μετέτρεψε τὸν ὅρον *καρνοκίνησις* εἰς *καρνοκίνησιαν*.

Ἀσυστολία (ἐκ τοῦ στερητικοῦ *α* καὶ *συστολή*). Ὡς ἐν τῷ ὅρῳ *ἀκίνησις* ὑποδηλοῦσα τελεῖαν παύσιν τῆς κινήσεως σκέλους τινος, ἢ καὶ τοῦ ὅλου σώματος, οὕτω καὶ ὁ ὅρος *ἀσυστολία* ἐμφανίζει γραμματικῶς τὴν τελεῖαν παύσιν τῆς καρδιακῆς λειτουργίας, ἥτοι τὸν θάνατον. Ἡμεῖς ὅμως μεταχειριζόμεθα τὸν ὅρον τοῦτον ὡςάκις θέλομεν νὰ δηλώσωμεν τὴν δυσκόλῃς γινομένην συστολὴν τοῦ καρδιακοῦ μυὸς ἕνεκα κωλύματός τινος. Ἀλλὰ γνωρίζομεν ὅτι πᾶσα λειτουργία, δυσκόλῃς ἢ πλημμελῶς γινομένη, ἐκφράζεται δι' οὐσιαστικοῦ οὐτινος τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι τὸ μέρος *δυσ* ὡς *δυστοκία*, *δυσφαγία*, *δυσουρία*. Κατ' ἀκολουθίαν φρονοῦμεν ὅτι δυνάμεθα νὰ ἀντικαταστήσωμεν τὸν πλημμελῶς ἔχοντα ὅρον *ἀσυστολία* διὰ τοῦ ὀρθοῦ γραμματικῶς *δυσσυστολία*.

Ἀνααιμία. Καὶ ὁ ὅρος οὗτος κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰρημέναι δὲν δύναται νὰ ἔχη

ὁρθῶς ἢ παραλαμβανόμενος πρὸς δῆλωσιν τῆς ἐλλείψεως αἵματος καὶ οὐχὶ πρὸς δῆλωσιν τῆς πενιχρότητος ἢ ὀλιγότητος τοῦ ποσοῦ τοῦ αἵματος. Ὁ ὀλίγον ἢ πενιχρὸν ἔχων αἷμα, θὰ κληθῇ ὀλίγαίμος καὶ ἐκ τούτου θὰ παραχθῇ τὸ οὐσιαστικὸν ὀλιγαίμια. Καὶ εἶναι μὲν πιθανόν ὅτι τινες θὰ νερμίσωσι δύσκολον τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ θαθέως ἐρριζωμένου ὅρου ἐν τῇ ἱατρικῇ γλώσσῃ, ἀλλ' ἡμεῖς φρονούμεν ὅτι πᾶσα ἔννοια ὀφείλει νὰ ἐκφράζεται κατὰ τοὺς γραμματικoὺς κανόνες ὁρθῶς καὶ νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἀκολασία καὶ ἀμεθοδία καθιστῶσα δυσμάθητον τὴν τεχνικὴν γλῶσσαν καὶ εἰς ἀπορίαν ἐμβάλλουσα τοὺς σπουδαστάς.

Ἑοσινόφιλα Ἑοσινοφιλία. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Ἕλληνες τὸ ἀγαπᾶν ἔλεγον *φιλεῖν* καὶ ὁσάκις ἤθελον νὰ σχηματίσωσι ὄνομα δηλοῦν ὅτι ὑποκείμενόν τι ἀγαπᾷ πρᾶγμα τι ἔθετον ὡς πρῶτον συνθετικὸν τὸ *φιλο* καὶ οὕτως ἔλεγον *φιλότιμος* τὸν ἀγαπῶντα τὴν τιμὴν, *φιλόζωος*, τὸν ἀγαπῶντα τὰ ζῷα, *φιλυχθον*, φιλάνθρωπον κλπ. καὶ ἐκ τούτων παρήγον ἀφηρημένα οὐσιαστικὰ λήγοντα εἰς *ια* ὡς *φιλοτιμία*, *φιλανθρωπία*, *φιλοζωία*, *φιλοσοφία* κλπ. Ἀντὶ λοιπὸν τῶν πλημμελῶς ἐχόντων ἐοσινόφιλος-ἐοσινοφιλία, δυνάμεθα νὰ λέγωμεν τὰ ὁρθὰ φιλεόσινος-φιλεοσινία, ὡς λέγομεν φιλόσοφος, φιλοσοφία, φιλάνθρωπος, φιλανθρωπία κλ.

Ἀθέτωσις, Ἀθέτησις Ὅρος πλημμελὲς ληφθεὶς ἐκ τοῦ γαλλικοῦ *Athetse*=ἀθέτωσις). Ἐκ τῆς ἀσθενοῦς μορφῆς τῆς ρίζης τοῦ ρήματος τίθημι παράγεται τὸ οὐσιαστικὸν *θέσις*, ὅπερ συντιθέμενον μετὰ τοῦ *α* στερητικοῦ γίνεται *ἀθεσία*, ὅπως ἐκ τοῦ *κρίσις* γίνεται *ἀκρισία* ἐκ τοῦ *θρέψις* γίνεται *ἀθρεψία*. Ἡ λέξις δ' *ἀθεσία*, εὐρισκομένη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ καὶ σημαίνουσιν ὅτι περίπου καὶ *ἀστασία* δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν βιβλαρον *ἀθέτωσιν*.

Ἀκτινομύκωσις. Ἀφοῦ τὸ θέμα τοῦ ὀνόματος *μύκης* εἶναι *μύκη* ὡς φαίνεται ἐκ τῆς γενικῆς μύκησις ἢ ἐκ τοῦ μύκητος προκαλουμένη πάθησις θὰ ὀνομασθῇ *μυκήτωσις* καὶ ἐκ τούτου *ἀκτινομυκήτωσις*. Λοιπὸν τὰ ὁρθὰ δὲν εἶναι *σακχαρομύκωσις*, *τριχομύκωσις*, *βοτριομύκωσις*, ἀλλὰ τὰ *ἀκτινομυκήκωσις*, *τριχομυκήκωσις*, *βοτριομυκήκωσις*.

Πολλακιουργία. Ὁ καθηγητὴς Dieulafoy θελήσας νὰ δηλώσῃ τὴν συχρότητα τῆς οὐρήσεως ἐσχημάτισε τὸν ὅρον τοῦτον, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἐπίρρημα *πολλάκις*, οὐδέποτε ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων παρελαμβάνετο ὡς πρῶτον συνθετικόν. Ὁ Laboulbène ὅμως προέτεινε τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὅρου τούτου διὰ τοῦ ὅρου *συχνουργία*, ὅπερ καὶ ἡμῖν φαίνεται ἀποδοχῆς ἄξιον.

Φαγοκύττωσις Κυτοφαγία !! Οὐδέποτε τερατωδέστερος ὅρος καὶ ἀσυνειδήτως μεταφρασθεὶς παρ' ἡμῖν ὡς ἔχει, παρήχθη. Ἡθέλυσαν ὡς γνωστὸν διὰ τῆς λέξεως ταύτης νὰ δηλώσωσι τὴν πέψιν, καταστροφὴν ἢ φθορὰν τῶν ζωϊκῶν κυττάρων τῶν προκαλουμένων ὑπὸ τῶν παθογόνων βακτηριῶν τῶν εἰσβαλλουσῶν εἰς τὸν ὄργανισμόν, ἢ τὴν καταστροφὴν τούτων ὑπὸ τῶν ζωϊκῶν κυττάρων ἢ καὶ ἄλλων οὐσιῶν διαλυτῶν τε καὶ μὴ. Ἀλλ' ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ἡ

έννοια τῆς φθορᾶς ἢ καταστροφῆς δηλοῦται δι' οὐσιαστικοῦ ἀφρημένου, παρηγμένου ἐκ συνθέτου ὀνόματος, οὗτινος τὸ βον συνθετικὸν μέρος εἶναι ρίζα ἐνὸς ἐκ τῶν ἐξῆς ρημάτων, φθεῖρειν, κτείνειν, φαγεῖν, βιδρώσκειν, φονεύειν, ὡς *θυμοφθορία* ἐκ συνθέτου ὀνόματος *θυμοσθόρος* (ἐκ τοῦ θυμός=ψυχὴ καὶ φθεῖρειν) *πατροκτορία* ἐκ τοῦ *πατροκτόνος*, *χορτοφαγία* ἐκ τοῦ *χορτοφάγος*, *παιδοφονία* ἐκ τοῦ *παιδοφόνος* κλπ. Κατὰ ταῦτα καὶ τὰ καταστρέφοντα τὰς βακτηρίας κύτταρα ἔδει νὰ ὀνομασθῶσι βακτηριοφθόρα, καὶ ἡ τοιαύτη ἐνέργεια *βακτηριοφθορία* ὡς ἡμεῖς ἀναγράφομεν τοῦτο ἐν τῷ ἡμετέρῳ συγγράμματι, ἢ βακτηριοκτόνα καὶ βακτηριοκτονία, βακτηριοφάγα καὶ βακτηριοφαγία. Βεβαίως διὰ τοῦ ὅρου τούτου δὲν δυνάμεθα νὰ σημάνωμεν πᾶσαν τὴν πολύπλοκον πρᾶξιν τῶν μεταξὺ ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν κυττάρων διενεργουμένη, ἀλλὰ πάντως προκριτώτερος εἶναι ὁ ὅρος οὗτος τοῦ τερατώδους καὶ οὐδὲν σημαίνοντος *φαγοκύντωσις*.

Μικρόβιον. Ἀπὸ τινος χρόνου ὀρθῶς ποιῶντες οἱ συγγραφεῖς ἀντὶ τῆς λέξεως *μικρόβιον* ἤρχισαν νὰ μεταχειρίζωνται τὴν λέξιν *βακτηρία*. Καὶ παρὰ τοῖς Γάλλοις τοῦτο ἀπκντᾶ ὡς καὶ παρ' ἡμῖν. Λέγομεν δ' ὅτι ὀρθῶς ποιῶντες τείνουσι νὰ λησμονήσωσι τὴν λέξιν *μικρόβιον* (ἐκ τοῦ μικρός καὶ βίος), διότι κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης *μικρόβιον* σημαίνει τὸ ὃν ἐκεῖνο ὅπερ ἔχει μικρὸν τὸν βίον, ὡς *μακρόβιον* λέγεται τὸ ὃν ἐκεῖνο ὅπερ ἔχει μακρὸν τὸν βίον, ἡμερόβιον τὸ ἄτιμον ἐκεῖνο ὅπερ ζῇ μίαν ἡμέραν, τὸ ἐφήμερον. Ἀλλ' ὅμως εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡκιστα *μικρόβια* εἶναι τὰ ὄντα ἐκεῖνα δι' ὧν μεταδίδονται αἱ λοιμικαὶ νόσοι. Ἀφοῦ δὲ καὶ μεταξὺ τῶν βακτηριδίων καὶ *βακκύλων*!! οὐδεμία πλέον ὑπάρχει διαφορὰ θὰ ἀπλοποιήσωμεν τὴν ἱατρικὴν γλῶσσαν ἂν λησμονήσωμεν τὸν τερατώδη ὅρον *βάκκυλος*. Ὁμολογῶ ὅτι ὁσάκις εἰς νεοφανῇ συγγράμματα εὗρον ὅρους ὡς *βάκκυλος* *βακκύλωσις*, *βάκκυλαιμία* *καταλαμβάνομαι* ὑπὸ φρίκης καὶ βδελυγμίας. Ἀκολασταίνουσιν οἱ τὰ τοιαῦτα γράφοντες καὶ ἀμαρτάνουσιν καταστρέφοντες τὴν ἀρμονίαν τῆς θείας ἡμῶν γλώσσης.

Φωσφατουρία. Πλημμελὴς ἔρος παραληφθεὶς ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ *phosphaturie* ὡς ἔγει. Προκριτώτερος καὶ ὀρθότερος ὁ ὅρος *φωσφορουρία*.

Γλυκωδουρία. Παρελήφθη ἐπὶ λέξει ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ *glycosurie*. Ἑλησμόνητε δ' ὁ μεταφράσας τὸν ὅρον τοῦτον ὅτι ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα δύναται νὰ παρκαγγῇ τὸν ὅρον *γλυκωματουρία* ἐκ τοῦ *γλυκωμα*.

Ραδιογραφία. Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ *radiographie*, ὅπερ πάλιν παρελήφθη ἐκ τοῦ λατινικοῦ *radius*!! Ἐπιπολαιῶς ὅλως μετεφέραμεν τὸν ὅρον τοῦτον ὡς ἔχει ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ γραμματικῶς *ἀκτινογραφία*.

Περαιῶν, ἵνα μὴ καταπονήσω ἡμᾶς πλειότερον τὴν μελέτην μου ταύτην θεωρῶ καθήκον νὰ δηλώσω πρὸς ὑμᾶς ὅτι διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης ἀπλῶς ἠθέλησα νὰ χαράξω τὴν ὁδὸν δι' ἄλλους οὔτινες πολλῶ ἐμοῦ ἐμπειρότεροι εἶναι εἰς τὸ νὰ παρᾶσχῶσι τῇ ἱατρικῇ ὅρους ὀρθῶς καὶ ἀκριβῶς παριστῶντας τὰ διάφορα

φαινόμενα καὶ νὰ ἐκβάλωσιν ἐξ αὐτῆς ἐκείνους οἵτινες καθιστῶσι τὴν ἱατρικὴν γλῶσσαν κατὰ πολὺ πλημμελεστέραν τῆς τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν. Διότι οὔτε πάντες οἱ πλημμελεῖς ὅροι περιλαμβάνονται ἐν αὐτῇ οὔτε οἱ προτεινόμενοι ὅροι πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν πλημμελῶς ἐσχηματισμένων θὰ φανῶσιν εἰς πάντας ὅτι εἶναι λίαν ἐπιτυχεῖς. Ἡμεῖς ἐπειράθημεν ν' ἀπαλλάξωμεν αὐτοὺς τῆς γραμματικῆς πλημμελείας καὶ νὰ κατασκευάσωμεν ὅρους, οἵτινες κατὰ τὴν φύσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης δηλοῦσιν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον οἱ συγγραφεῖς διὰ τῶν κακῶς ἐσχηματισμένων ὄρων ἠθέλησαν νὰ δηλώσωσι. Ἐπίσης ἐπειράθημεν νὰ φέρωμεν ὁμαλότητα καὶ ἀπλότητα εἰς τὴν ἱατρικὴν ὀνοματολογίαν καὶ οὕτω καταστήσωμεν τὸ ἐφ' ἡμῖν εὐκολωτέραν τὴν μελέτην εἰς τοὺς σπουδαστάς τῆς ἱατρικῆς. Διότι ἀναμφιβόλως ἂν τὸ κακὸν δὲν ἀναγκαιτωθῇ καὶ ἐξακολουθήσει κυριαρχοῦσα ἡ αὐτὴ ἀταξία καὶ ἀμεθοδία περὶ τὴν δημιουργίαν τῶν νέων ὄρων, μετὰ πάροδον οὐ πολλῶν ἐτῶν θὰ γίνῃ ἀνάγκη ὁ μελετῶν ἱατρικὸν σύγγραμμα νὰ ἔχῃ πλησίον τοῦ τρίτομα καὶ τετράτομα λεξικά πρὸς λύσιν τῶν ἐν ἐκάστη σελίδι πολλὰπλῶν ἀποριῶν, αἵτινες θὰ ἐγεννῶντο αὐτῷ ἐκ τῶν νεοφανῶν κακοτέχνων ὄρων. Ἐὰν λοιπὸν διὰ τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης κατορθωθῇ ὥστε τοῦ λοιποῦ κατὰ τὴν δημιουργίαν νέων ὄρων οἱ ἐπιστήμονες συμβουλευόνται καὶ τὴν γραμματικὴν καὶ ἐκβληθῶσι μὲν ἐκ τῆς ἱατρικῆς γλώσσης τινὲς τοῦλάχιστον ἐκ τῶν ὅλων ἡμαρτημένων ὄρων, ἀντικατασταθῶσι δ' ὑπ' ἄλλων κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης πεπλασμένων θὰ νομίσωμεν ὅτι ὁ σκοπὸς ἡμῶν ἐπετεύχθη. Ὁ παραδεχόμενος δὲ μετὰ τοῦ παλαιοῦ Ἰσοκράτους, ὅτι «τάς ἐπιδόσεις καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἴσμεν γιγνομένας οὐ διὰ τοὺς ἐμμένοντας τοῖς καθεστῶσιν ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐπανορθοῦντας καὶ τολμῶντας αἰεὶ τι κινεῖν καὶ μεταβάλλειν τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων» βεβαίως θὰ ὁμολογήσῃ ὅτι καὶ ἡ ἡμετέρα ἐργασία δὲν θ' ἀποβῇ ἄχρηστος εἰς τὴν πρόοδον τῆς θείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ τέχνης.

6 Μαΐου 1903.

Μεν. Μ. Σακόρραφος.

